

УСТАВ

На НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СВОБОДА – 1940г“ с.ГРАНИЧАР

с.ГРАНИЧАР Общ. ШАБЛА

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 С този Устав се уреждат основните положения на вътрешно-нормативната уредба на Народно Читалище „СВОБОДА – 1940г“, неговото учредяване, устройство и управление, дейност, имущество, финансиране, издръжка и прекратяване.

Чл.2 /1/ НЧ „СВОБОДА – 1940г“ е традиционно българско самоуправляващо се културно-просветно сдружение в с.Граничар, което изпълнява и държавни културно – просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание, които зачитат и спазват устава на читалището.

Чл.3 Наименованието на Читалището е: Народното читалище „СВОБОДА – 1940г.“ – с.Граничар, което наименование при необходимост ще се изписва и на латиница по следния начин: „Narodno chitalishte Svoboda 1940“ s.Granichar

Чл.4 НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институти, обществени и стопански организации, фирми, и др. извършващи или подпомагащи културно-просветна и социална дейност.

Чл.5 /1/ НЧ „СВОБОДА - 1940г.“ поддържа отношение на сътрудничество, координация и партньорство с държавни и общински органи и организации, на които законите възлагат определени задължения. Читалището съобразява своята дейност със стратегията в областта на културата и с годишната програма на Общината за развитие на читалищната дейност, като участва активно в организацията и провеждането на общоградски и общински културни прояви.

/2/ За постигане на своите цели и за провеждане на съвместни дейности и инициативи, НЧ „СВОБОДА - 1940г.“ може да се сдружава с други читалища и да участва в организации при условията и по реда на ЗНЧ.

/3/ НЧ „СВОБОДА - 1940г.“ може да открива клонове в близки квартали, жилищни райони и села, в които няма други читалища.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.6 /1/ Целите на НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” са да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в селото;
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ и в частност на местните обичаи и традиции;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
6. Развитие на творческите заложби на участниците в дейността на читалището;
7. Осигуряване на достъп до информация, създаване и поддържане на електронни информационни мрежи за осигуряване на информация;
8. Осигуряване условия за развитие на младежки дейности, с които да се задоволяват потребностите на младите хора.

Чл.7 За осъществяване на целите, НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” развива следните дейности:

1. Уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество;
3. Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. Организиране на спектакли, изложби, фестивали, конкурси, както и конгреси, симпозиуми, конференции, дискусии, беседи, развлекателно-занимателни центрове и други културно-просветни мероприятия;
5. Събиране и разпространяване на знания за родния край;

6. Създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство;

7. Поддържане на художествена галерия;

8. Предоставяне на компютърни и интернет услуги;

9. Допълнителни дейности подпомагащи основните.

Чл.8 /1/ Допълнителните дейности трябва да подпомагат основните финансово или чрез друго съдържание. Те не могат да създават условия за нарушаване на добрите нрави, да противоречат или нарушават националното самосъзнание.

/2/ Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно за:

– хазартни игри и нощни заведения;

– дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;

– постоянно ползване от политически партии и организации;

– на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.9 /1/ Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели, без да се разпределя печалба.

/2/ НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ извършва следните видове стопанска дейност: туристическа, издателска, образователна, консултантска, информационна и всяка друга, която не е изрично забранена от закона. Обемът на извършваната стопанска дейност не превишава обема на извършваната основна дейност и е в съответствие с действащото законодателство.

Чл.10 НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ развива основните и допълнителни дейности на принципа и в духа на самоуправление и демократичното начало като българска традиционна неправителствена и културно-образователна организация

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.11 НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ се учредява на общо събрание и се прекратява по решение на неговите членове също на общо събрание.

Чл.12 НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“ придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на Сдружение с нестопанска цел на ОС.

Чл.13 /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.14 Членството в НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“ се урежда, чрез подаване на молба до Настоятелството.

1. Приемането на нови членове се прекратява един месец преди провеждането на отчетно-изборно събрание. Членството на подадите молби през този период възниква веднага след провеждане на събранието;

2. Всеки редовен член плаща членски внос, определен от ОС. Членски внос не заплащат само почетните членове;

3. Членският внос на спомагателните членове е 50% от определената сума, само в случаите когато не е заплащана такса за дейността, в която участва лицето;

Членството се удостоверява с членска карта, ежегодно заверявана от Секретаря.

Чл.15 Членовете на НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” имат право:

1. Да избират и да бъдат избирани в органите на управление на читалището;

2. Да получават информация за дейността на читалището и за решенията на неговите органи;

3. Да участват в обсъждането на въпроси, свързани с дейностите на читалището, да се ползват от имуществото му и от резултатите от дейността му по реда, предвиден в устава;

4. Да ползват с предимство дейностите и базата на читалището.

Чл.15 /1/ Членовете на НЧ „ СВОБОДА – 1940г” са длъжни:

1. Да спазват Устава и Правилника за вътрешния ред;

2. Да съдействат за постигане на целите, за изпълнение на решенията на Общото събрание и Настоятелството, като активно участват в дейността според предпочитанията и възможностите си;

3. Да пазят и подпомагат съхраняването, обогатяването и обновяването на материалната база на читалището;

4. Да плащат редовно членския си внос;

5. Да не извършват действия, с които да уронват името и авторитета на читалището.

/2/ Членските права и задължения, с изключение на имуществените, са непрехвърлими и преминават върху други лица при смърт, съответно при прекратяване на читалището.

Чл.17 Членството в читалището се прекратява:

1. От Настоятелството при:

а/ неплатен годишен членски внос;

б/ системно отсъствие от читалищните мероприятия или отказ от участие в дейността на читалището;

в/ по писмена молба на лицето.

2. От Общото събрание с изключване, при:

а/ системно неспазване или грубо нарушаване на Устава и Правилника за вътрешен ред на читалището;

б/ неоялност, злонамерено и непристойно поведение, уронващо авторитета и доброто име на читалището;

в/ посегателство върху имуществото на читалището.

3. Със смъртта или при поставяне лица под пълно запрещение.

4. При прекратяване на юридическото лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл.18 Органи на управление на читалището са:

1. Общото събрание /ОС/;

2. Читалищното настоятелство /ЧН/;

3. Проверителната комисия /ПК/.

Чл.19 /1/ Върховен орган на читалището е **ОБЩОТО СЪБРАНИЕ**.

/2/ ОС се състои от всички членове на читалището имащи право на глас.

Чл.20 /1/ Общото събрание:

1. Приема, изменя и допълва Устава;

2. Избира и освобождава членовете на Читалищното Настоятелство, Проверителната комисия и Председателя;

3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. Изключва членове на читалището;

5. Определя основните насоки на дейността на читалището;

Взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищно сдружение;

7. Приема бюджета на читалището;

8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;

9. Определя размера на членския внос;

10. Отменя решения на органите на читалището;

11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;

12. Взема решения за прекратяване на читалището;

13. Взема решения за внасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството и на отделни читалищни членове.

/2/ Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.21 /1/ Редовно Общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането Проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат Извънредно Общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при Извънредно Общо събрание.

/4/ Решенията по чл.20, ал.1, т.1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/ Две трети от членовете на Общото събрание на Народното Читалище могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.22 /1/ Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството.

/2/ Броят на членовете му се определят от Общото събрание. Членовете не могат да бъдат избирани измежду роднини по права и по сребрена линия до четвърта степен, което декларират писмено.

/3/ Настоятелството на НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ се състои от 5 /пет/ члена, избрани за срок от 3 /три/ години. То се състои от Председател и членове.

Чл.23 /1/ Настоятелството:

1. Свиква Общото събрание;
2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждаващата му;
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. Назначава Секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. Взема решения за отдаване на имоти под наем;
7. Приема членове на читалището, въз основа на подадена писмена молба;
8. Работи за увеличаване членовете на читалището и следи за спазване броя на числения му състав според ЗНЧ;
9. Направлява основната дейност на читалището, като спазва законите и се ръководи от Устава, решенията на Общото събрание и собствените си решения;
10. Взема решения за освобождаване и назначаване на работещите щатни и хонорувани служители на читалището, съобразно бюджета,
11. Взема решения за за сключване на договори с други физически и юридически лица и разкриване на съвместни културно-образователни дейности, в съответствие с Устава и бюджета на читалището;

12. Взема решения за морално и материално стимулиране, награждава спонсори, партньори, изявени дейци в читалищната дейност, редовни читатели, възпитаници и самодейци с грамоти, плакети и др. в съответствие с Устава и бюджета на читалището;

13. Внася предложение в Община Шабла и други органи и организации за строителство, реконструкция, модернизация, поддръжка, ремонт и обзавеждане на материалната база, за създаване на материални, морални, финансови и социални условия за развитие на дейностите;

/2/ Настоятелството на НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ провежда заседания най-малко 1 /един/ път на два месеца и работи при пълна прозрачност. Заседанията са редовни, когато на тях присъстват повече от половината му членове.

/3/ Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си. Протоколите от заседанията на Настоятелството се подписват от присъствалите членове. Ако има подпис с особено мнение се мотивира писмено.

Чл. 24 /1/ Председателят на НЧ „СВОБОДА – 1940г.“ е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до три години.

/2/ Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, Устава и решенията на Общото събрание;
2. Представява читалището;
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание;
4. Отчита дейността си пред Настоятелството;
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на Настоятелството;
6. Сключва и прекратява договори с други физически и юридически лица по решение на Настоятелството и Общото събрание;
7. Заверява разходните документи и контролира работата на читалищния Секретар;
8. Представя пред Кмета на Община Шабла ежегодно в срок до 10 ноември предложения за дейността на читалището през следващата година;
9. Представя пред Кмета на Община Шабла и Общинския съвет ежегодно до 31 март доклад за обществените читалищни дейности, в изпълнение на годишната програма за

развитие на читалищната дейност в Община Шабла и за изразходваните от бюджета средства през предходната година. Участва в заседанието на Общинския съвет, в което се обсъжда внесените от него доклади.

Чл.25 Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, Председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в този Устав, в срок от шест месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.26 /1/ Секретарят на НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” се избира измежду членовете на Настоятелството и се назначава на щат.

/2/ Секретарят:

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. Представява читалището заедно и поотделно с Председателя;
5. Отчита дейността си пред Настоятелството.

/3/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Председателя на читалището.

/4/ С изтичане на мандата на Настоятелството, трудовият договор на Секретаря на читалището не се прекратява автоматично.

Чл.27 /1/ Проверителната комисия на НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” се състои от 3 /трима/ члена, избрани за срок от 3 /три/ години.

/2/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на закона, Устава и решенията на Общото събрание

/3/ При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

/4/ Членовете на Проверителната комисия могат да присъстват на заседанията на Настоятелството само със съвещателен глас.

/1/ Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на Настоятелството, на Председателя или на Секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по наследство от първа степен.

Чл.28 Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия, и за Секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.29 Членовете на Настоятелството, Председателят и Секретарят в 7 дневен срок от избирането/назначаването си подават декларация при условията и реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.30 /1/ Имуществото на НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” се състои от право на собственост и от други вещни права, дълготрайни и малотрайни материални активи, дарени, придобити със собствени средства или предоставени за стопанисване от Община Шабла.

/2/ Членовете на Настоятелството, Председателя, Секретаря и Проверителната комисия нямат право на възмездно или безвъзмездно предоставяне за лично ползване на читалищно имущество.

Чл.32 /1/ НЧ „ СВОБОДА – 1940г.” набира средства от следните източници:

1. Членски внос;
2. Културно-образователна и информационно-просветна дейност;
3. Субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. Дарения и завещания;
6. Участия в проекти и програми;
7. Други приходи.

/2/ Предвидените по ал.1 т.3 средства за читалищна дейност се разпределят от комисия с участието на представител на съответната община и представител на НЧ „ СВОБОДА – 1940г” и се предоставят на читалището за самостоятелно управление.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 35 /1/ НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“ може да бъде прекратено с надлежно решение на Общото събрание, взето с мнозинство най-малко две трети от всички членове на читалището и вписано в регистъра на Окръжния съд по седалището.

/2/ НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“ може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, когато:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейност на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

/3/ В случаите на прекратяване с ликвидация, такава се извършва от Настоятелството.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.1 НЧ „ СВОБОДА – 1940г“ има кръгъл печат с надпис „НЧ СВОБОДА – 1940г“ с.Граничар изобразяващ разтворена книга.

&2 Празник на читалището е: 24.05-ден на българската просвета и култура.

Този нов Устав е приет на Общо изборно събрание НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“, проведено на 25.06.2023г. в с.Граничар, съобразно § 34 от ПЗР на ЗИД на ЗНЧ, обн. ДВ бр.42 от 5.06.2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15.09.2009г. и отменя Устава на читалището, приет от общо изборно събрание, проведено на 08.04.2010г.

Съд. акт е подписан в 2 (два) еднообразни екземпляра, за Агенция по вписвания Добрич и за НЧ „ СВОБОДА – 1940г.“ от присъстващите действителни членове на читалището, съгласно приложения списък, който е неразделна част от Устава.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЧН:

...../

СЕКРЕТАР ЧН:

...../

Заварево
(Н. Орнева)

ЧИТАЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО:

1.ЕМИЛИЯ СТОЯНОВА ПЕЕВА - ПРЕДСЕДАТЕЛ

2.ДОНКА ДИМОВА ИВАНОВА –ЧЛЕН

3.ЯНКА АТАНАСОВА ЦОНКОВА –ЧЛЕН

4.ДОБРИНКА ВАСИЛЕВА НОВАКОВА-ЧЛЕН

5.ШАРМИН АДЕМ ОСМАНОВА ЧЛЕН

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ:

1.ЙОВКА ВЪРБАНОВА КОСТАДИНОВА

2.ИВАН РАДОСЛАВОВ КОЙНОВ

3.КАЛОЯН ТОДОРОВ КЪНЕВ